

Mestermunka Műleírás

AZ EMBER.INSTITUTE KUTATÓSZERVEZET

2018 őszén, két év megfeszített kutatómunka után és egy komoly irányváltást követően kikristályosodott számomra, hogy mestermunkám nem pusztán egy lezárt művészeti alkotás lesz, hanem egy szakmai folyamatiságot felölelő szervezetépítés és annak célzott programja(i). Az egész DLA kutatás belső motivációja az volt a jelentkezésemkor, hogy a szakmai életemben szintet tudjak lépni, ami egyfelől valamelyest becsatornázt a tudományos életbe, ahol az Industrial Design egy magasabb szinten tudom képviselni, de ami ennél is fontosabb, hogy egyszerű MA tervezőművészi tudásomat egy jóval tágabb perspektívába helyezzem. Fontosnak tartottam, hogy a tervezői státuszomat minél inkább kiegészítse egy holisztikusan gondolkodó kommunikációs összekötő jelenlét. Egyértelművé vált számomra, hogy a világban zajló ökológiai folyamatokra csak cselekvés alapú, megfogható programok adnak választ az én esetemben. Elegem lett a beszélgetésekből és az okfejtésekből, úgy éreztem, hogy a koncepciók korszaka lejárt, és a tervezői felelősség az én esetemben csak és kizárólag futó programok formájában manifesztálódhat.

A mestermunka volumen, amelyben gondolkodtam, mindenképp szervezetépítést követelt meg, ahol a finanszírozásokat, a kooperációkat, a szponzor együttműködéseket megfelelő jogi keretek között lehet kezelni. Ennek megfelelően 2018 őszén felszámoltam az MA diplomázásomkor alapított EMBER nevű forprofit szerveződést és a nevet — Cosovan Attila javaslatára — spirituális céllal megtartva, nonprofit alapokra helyeztem a működést. Bejegyeztettem az ember.institute Kutató Egyesületet, ezzel elindult a mestermunka építése.

A brand név ember.institute kisbetűvel. Ember, mint magyarul a faj, és ember mint angol nyelven az izzó parázs. Institute mint intézet, amely jogiforma nagyon jól illeszkedik a szervezet pozicionálásához. Egyetemekkel, kutató szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel, NGO-kal tartunk kapcsolatot, megőrizve saját kutatási entitásunkat.

A név-design kommunikációs „fűszer”, amit komoly logisztikai és brandéptési tervezés előzött meg. Mindig is szerettem Cosovan Attila írás és grafikai jel elhelyezéseit, kreatív név kombinációit. Az ember.institute szóösszekapcsolás több szempontból értékes alkotói munka. Egyfelől a szervezet domain-ja megegyezik a névvel, nincs ékezet elhagyás, se utólagos csatolmányok, az ember.institute kifejezésre azonnal akitvélődik a keresés, ami azt jelenti, hogy a domain végződése maga a .institute. Ez 2018-ban egy rendkívül új megoldásnak számított, mert abbaan az évben bővült a végzések repertoárja és viszonylag bonyolult volt a világából ezt begyűjteni. A nevet a tervezéskor folyamatosan egyeztetni kellett az összes social media egységgel, hogy mindenhol azonosan, jelen esetben, ember.institute-ként tudjon megjelenni a brand név, és ne történhessen meg, hogy egy már előre befoglalt profilt meg kell

vásárolni, vagy ami rosszabb a meglévő profil blokkolja a brandépítés logikáját. Ezek a részletek elsősre apró dolognak tűnnek, de a brandépítés és a tiszta brandkommunikáció nemzetközi szinten a legalapvetőbb minőséget kommunikáló információ. Minden későbbi szakmaiság a brand-kommunikációhoz csatornázódik vissza. Manapság egy jó név már kevés. A nevet az online térben is elsődleges eléréssel kell tudni pozícionálni, ami a brandépítéskor mára egyre nehezebb feladat. Később erre nem is esik már nagy figyelem, mondhatni alapvető elvárás, azonban a jó pozícionálás megalapozza az egész szervezet kommunikációs kiépülését.

Az arculati kommunikációnak értelemszerűen szerves részét képezi a brandnévhez hozzárendelt logotípiá. Utóbbi esetében sem pusztán a grafikai kialakítás a döntő, hanem hogy a végleges logó formája miképp tudja mutációival együtt képviselni a brandet az online és offline térben. A social media és webböngésző használata közben van, hogy néhány pixelre csökken a felület, ahol a logónak vagy mutációinak működnie kell. Mindemellett a logó, mint formai jel képviseli az egész ügy értékrendjét, ami az ember.institute esetében kiemelt jelentőségű, hiszen a szerveződés a designnal és a tervezőművészettel is szoros kapcsolatban áll. A logót ennek megfelelően alakítottuk ki.¹ Fontosnak tartottam, hogy a jel közvetlenül kapcsolódjon az Industrial Design világában megfigyelhető logó kánonhoz. Geometriális minimalizmusa a Bauhaus világhoz² nyúlik vissza, míg a raszterács alapra megszerkesztett arányrendszer a BRAUN logotípiájá³ előtt tiszteleg. Ezzel a szerkesztési gesztussal szeretnénk volna visszakanyarodni egy általam maximálisan respektált formai értékrendhez, miáltal a saját formai értékrendünket is kontextualizálni kívántuk.

Az ember sematizált m-betűje két emberi alakot ábrázol, akik jobb és bal oldalról összetartanak egy közöttük álló egységet szimbolizáló objektumot. Ez a szimbólum nem csak a logó egyik fontos önálló négyzetkarakterbe rendezhető mutációja a keresősáv megjelenítéskor, hanem nagyon fontos szimbóluma a szervezet működésének. A két emberi alak köztes elemet egyensúlyban tartó jelentésével kívántam utalni arra, hogy a munkásságunk kizárólag csapatmunkában, több, adott esetben teljesen eltérő szaktudásra épül. Ez a logó-mutációs jel önmagában is érdekes további értelmezéseket szül, ahogy a mérete elkezd csökkenni. Az egész logónak egyfajta varázslatot ad, játékot az agynak, vibrálást, hogy ki mit lát bele a formába. Ez is fontos szempont volt a kialakításakor. A logó két színben jelenik meg a felületeinken, egy fehér és egy grafit szürke változatban. A www.ember.institute oldal és az arról átirányított social media tartalmak elválaszthatatlan részét képezik a mestermunkának, hiszen az online világgal ezeken a felületeken tartjuk a kapcsolatot, frissítjük az adott projekteket, vonunk be új jelentkezőket, munkatársakat. Az alap oldal és minden kiegészítő felülete gondosan leszűrte, egyszerű nyelvezettel megírt, angol nyelvű tartalmakkal kommunikál.

¹Az ember.institute logója, elérése: (Google Drive/DLA Mellékletek:

https://drive.google.com/file/d/1kMw_WK2DE_Each3D3tAbslzOit7OzyhC/view?usp=sharing)

²A Bauhaus geometriája, elérése: (Google Drive/DLA Mellékletek:

https://drive.google.com/file/d/15sZA7FySwTgZa8rEUGaENZ_nWsMhNw1z/view?usp=sharing)

³A Braun logója, elérése: (Google Drive/DLA Mellékletek:

https://drive.google.com/file/d/1FUn5OFnh5TWIkd7y-yFrq8yeDwqoi_dC/view?usp=sharing)

Az ember.institute jelenleg Budapestre bejegyzett magyar nonprofit egyesületként működik, tagjai részben a kutatóintézet munkatársai, részben külső szakmai tanácsadók. A szervezet vezetője én vagyok egy személyben. A tagok és munkatársak az induláskor korábbi projektjeimből csatlakoztak az intézethez, az évek során számuk megduplázódott. Négy állandó és további 4 külső munkatárs dolgozik a csapatban, őket egészítik ki az adott projektek további munkatársai.

Az alapítás óta eltelt négy évben a kísérleti jelleggel indított szervezet mára komoly, erős, többlábbon álló szereplővé vált Európában. Az ember.institute brandnek további alszervezetei vannak, ugyanis némelyik projekt elérte azt a szintet, hogy saját jogi entitást kellett hozzárendelni. A nonprofit szervezet ma három meghatározó projektet igazgat, mindhárom más lokációs elhelyezkedéssel bír. High Mountain School projektünk unit baset tart fenn Heiligenblut am Grossglocknernél,⁴ a 3S projektünk éppen Bergenben, Norvégiában épít ki saját irodát, BEP projektünk pedig budapesti irodával, komáromi és síófoki telephellyel üzemel jelen pillanatban. A projektek részletes kialakulását és bemutatását később taglalom. A kutatóintézet három projektje összesen megközelítőleg 1,2 milliárd HUF forrásból gazdálkodik, amit négy év alatt értünk el. A szervezet alapításakor meghatározott célt a következőképp fogalmaztuk meg 2018-ban:

„Expedíciók szervezésével és közösségépítéssel érzékenyítő, akciódús, élményalapú tartalmat hozunk létre, amellyel a Föld lakóinak ökológiai lábnyomát csökkentjük, a természet erőforrásai és sokszínű bolygónk értékei iránt tiszteletet építünk, a fiatalok és gyermekek oktatására és öndefiniálásának fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetve. Az expedíciók és a közösségépítés határokon átnyúló együttműködésekkel, európai szinten valósul majd meg, melynek során olyan értékekre helyezük a hangsúlyt, mint a környezetünk fontossága, az erőforrások megbecsülése és fenntartható használata, a történelem és a kultúra szerepe, és az egészséges öntudat megalapozása. Az egyesület az európai országok lakossága körében végez majd szemléletformálást, és épít közösséget, így a weboldal is angol nyelven (is) elérhető lesz. Emellett az expedíciók határokon átnyúló kutatási együttműködésekben keresztül valósulnak meg, nemzetközi szakértők bevonásával és nemzetközi jelentőségű élőhelyek vizsgálatára irányulnak. Ezen szempontok meghatározták az egyesületi név megválasztását. Az egyesület nem kéri közhasznú szervezetkénti nyilvántartását, azonban a fenti célok megvalósítása érdekében az alábbi állami feladatot átvállalva a következő közhasznú tevékenységet végzi: A természet védelméről szól 1996. évi LIII. Tv. 64.§ (1) bekezdése alapján állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek által ellátandó feladatokat vállal át alapján állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek által ellátandó feladatokat vállal át az egyesület, aminek keretében kiemelt figyelmet fordít, a természetvédelmi kultúra fejlesztésére, természetvédelemmel kapcsolatos ismeretek oktatására.”

A hivatalos alapcélokon túl, fontos szakmai megkötés volt az ember.institute csapatán belül az, hogy a szervezet munkatársai csak és kizárólag úgy építhetnek fel edukációs programot, ha ők ezzel párhuzamosan konkrét, élő és futó, a témában releváns nemzetközileg is validált, a környezetvédelemmel kapcsolatos projekt(ek)en dolgoznak. Ragaszkodtam ahhoz, hogy ha beszélni szeretnénk másoknak a környezeti

⁴Heigenblut lokációja Google Mapson:

(<https://www.google.com/maps/place/Heiligenblut+am+Gro%C3%9Fglockner,+9844,+Ausztria/@47.0451086,12.6658248,11z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x47776acfa2ce7fd7:0x8d3186646f07359e!8m2!3d47.03982!4d12.84309>)

szemléletformálásról, akkor azt csak úgy tehetjük, ha van saját referencia-programunk, hogy mi mint szakemberek mit tevékenykedünk a világban ennek érdekében. Ez nagyon komoly szakmai megkötés volt, ami azóta is megalapozza szervezetünk hitelességét és súlyát. Ez a program a 3S projekt lett nálunk, amit később ugyancsak részletesen bemutatok.

A szervezet projektjei egymással is szimbiózist alkotnak. A projektek között szakmai átjárhatóságot biztosítunk a szervezethez csatlakozó munkatársak, diákok, vagy szakmai gyakorlatosok körében. A három projekt egymást is támogatja, mind gazdasági mind szakmai értelemben. Mindhárom program a doktori kutatásom egyfajta lecsapódása, így természetesen elválaszthatatlan része a mesterműnek. Most részletesen bemutatom kialakulásukat és programjukat, kiemelve végül a High Mountain Schoolt, amely a DLA kutatásom csúcspontja, egyben a mélyinterjúk méréseim konkrét helyszíne is.